МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра зарубіжної преси та інформації

Затверджено

На засіданні кафедри
зарубіжної преси та інформації
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №3 від 5 вересня 2022 року)

Завідувач кафедри –
доктор наук із соціальних комунікацій
професор Мар'ян ЖИТАРЮК

Силабус з навчальної дисципліни

«Медіа країн Глобального Півдня»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів – 2022

Назва дисципліни	**«Медіа країн Глобального Півдня»**
Адреса викладання дисципліни	вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра зарубіжної преси та інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Мельник Юрій Ігорович, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації
Контактна інформація викладачів	iurii.melnyk@lnu.edu.ua, https://journ.lnu.edu.ua/en/employee/melnyk-yu-i Львів, вул.Генерала Чупринки, 49, каб. 306
Консультації з дисципліни відбуваються	П'ятниця, 10.00-11.00 год, (вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 306), а також – у день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю зі студентами). Можливі й онлайн-консультації через Telegram, WhatsApp, Messenger, Zoom або схожі ресурси. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка дисципліни	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/Media-krain-Hlobalnoho-Pivdnia
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Медіа країн Глобального Півдня» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 061 – Журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається в 3 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс «Медіа країн Глобального Півдня» орієнтований на засвоєння студентами знань про стан медійного процесу у країнах глобального Півдня, які стрімко розвиваються, реалізовуючи свій економічний, політичний, культурний потенціал. Ця дисципліна покликана розширити та узагальнити знання студентів про світову журналістику, доповнивши їх вартісними та актуальними зразками журналістської творчості з-поза меж інформаційного простору країн Заходу. Зроблено акцент на українській проблемі з огляду на необхідності підтримки України з боку країн Латинської Америки, Африки, Азії.
Мета та цілі дисципліни	Мета вибіркової дисципліни «Медіа країн Глобального Півдня» – оволодіти знаннями про медійний процес у країнах Азії, Африки та Південної Америки. Завдання дисципліни: 1. Розширити та узагальнити знання студентів про світову журналістику; 2. Доповнити журналістський світогляд вартісними та актуальними зразками медіа, публіцистики з-за меж інформаційного простору країн Заходу; 3. Окреслити соціально-політичне, культурне, історичне тло країн Азії, Африки та Південної Америки; 4. Розкрити образ України та рівні осмислення українського питання у медіа країн Азії, Африки та Південної Америки;

	5. Розкрити характер висвітлення російсько-української війни та супутньої проблематики у медіа країн Азії, Африки та Південної Америки.
Література для вивчення дисципліни	**Базова:** 1. Dernbach B., Illg B. (2020). *Journalism and Journalism Education in Developing Countries*, Manipal Universal Press 2. Iqani M., Resende F. (ed.) (2019). *Media and the Global South: Narrative Territorialities, Cross-Cultural Currents*, Routledge. 3. Mutsvairo B., Bebawi S., Borges-Rey E. (ed.) (2019). *Data Journalism in the Global South*, Palgrave Macmillan. 4. Salawu A., Toyosi O. (2017). *Exploring Journalism Practice and Perception in Developing Countries*, IGI Global. **Додаткова:** 1. Endong, F. P. *Deconstructing Images of the Global South Through Media Representations and Communication*, IGI Global 2. Thussu D. K., Burgh H. de, Shi A. *China's Media Go Global*, Routledge 3. Tudoroiu Th., Kuteleva A. (2022), *China in the Global South: Impact and Perceptions*, Springer 4. Varrall M. (2020). *Behind the News: Inside China Global Television Network*, Lowy Institute **Інтернет-джерела:** 1. https://thirdworldpressfoundation.org/ 2. https://aalbc.com/authors/imprint.php?imprint=Third+World+Press 3. https://africanmediaagency.com/ 4. https://africamediaonline.com/ 5. https://latamjournalismreview.org/
Обсяг дисципліни	Денна форма: 3 кредити, загальний обсяг 90 год. З них – 24 год. аудиторних занять (8 год. лекцій, 16 год. практичних занять, 66 год. – самостійна робота). Заочна форма: 3 кредити, загальний обсяг 90 год. З них – 12 год. аудиторних занять (8 год. лекцій, 4 год. практичних занять, 78 год. – самостійна робота).
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде **знати**: • історію зародження і розвитку публіцистичної думки у країнах Африки, Азії та Південної Америки; • сучасні тенденції розвитку публіцистичної думки в країнах Африки, Азії та Латинської Америки; • провідні медіа країн Глобального Півдня; • провідних журналістів та публіцистів країн Глобального Півдня; • основні тренди у моделюванні громадської думки у країнах, що розвиваються; • образ України у медіа країн Глобального Півдня; • візію медіа Глобального Півдня щодо російсько-української війни; • міру проникнення РФ у медіа Глобального Півдня. У процесі навчання студенти повинні набути певних знань, щоб **уміти**: • орієнтуватися у глобальних інформаційних потоках; • аналізувати медіа зарубіжних країн, прослідковувати тенденції, робити грамотні і збалансовані узагальнення; • бачити багатоманітність та різносторонність журналістського процесу, не обмежуючи його розвиненими західними країнами;

	• поглиблювати медійну обізнаність на основі паралелей між інформаційним простором країн Глобального Півдня та українським інформаційним простором; • екстраполювати напрацювання преси Глобального Півдня на українську дійсність; • аналізувати медіпростір країн Глобального Півдня із точки зору інтересів України; • аналізувати медіпростір країн Глобального Півдня із точки зору небезпек, пов'язаних із проникненням РФ.
Ключові слова	Медіа Африки, медіа Азії, медіа Латинської Америки, Глобальний Південь, Третій світ.
Формат курсу	Очний та заочний
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ, додану до силабуса
Підсумковий контроль, форма	Форма контролю – змішана. Підсумковий контроль включає усний залік (розгорнута відповідь на два питання), а також – презентацію командного медіапроєкту який би висвітлював актуальну для України медійну проблему в одній із країн (або в одному з регіонів) Глобального Півдня. Список тем пропонує викладач, однак студенти можуть виступати із власними пропозиціями. Приклади тем для колективних проєктів: «Економічна, політична, медійна присутність Китаю у країнах Африки»; «Російсько-українська війна у медіапросторі Бразилії»; «Права жінок у монархіях Перської Затоки».
Навчальні методи та техніки під час викладання дисципліни	Лекції, консультування, дискусії, дебати, мозґовий штурм, усне і письмове опитування, індивідуальні та групові проєкти
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. З них: 35 балів – усні відповіді на практичних заняттях та участь у дискусіях; 35 балів – підготовка і презентація командного проєкту. 30 балів – усний залік, який передбачає розгорнуту відповідь на два питання. Загалом упродовж семестру –100 балів. **Форма підсумкової звітності** – публічна презентація колективного проєкту та відповідь на контрольні питання. **Академічна доброчесність:** Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідування занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.

	Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за співвідношенням: Відповіді на практичних/семінарських протягом семестру: 35 балів. Усний залік (відповіді на контрольні питання) – 30 балів. Колективні проєкти – 35 балів.
Питання до заліку	1. Повномасштабна фаза російсько-української війни у світлі африканських медіа 2. Повномасштабна фаза російсько-української війни у світлі латиноамериканських медіа 3. Повномасштабна фаза російсько-української війни у світлі китайських медіа 4. Публіцистика Адекеє Адебажо (Dr Adekeye Adebajo) 5. «Криваві діаманти» Маркеша де Мораіша 6. Публіцистика Нкваме Нкрума 7. Есеїстика Надін Ґордімер 8. «Довгий шлях до свободи» Нельсона Мандели 9. Російсько-український конфлікт у дзеркалі африканської преси 10. Прозахідний та прокитайський вектори в африканській пресі 11. Нобелівські промови африканських лауреатів 12. Жінка в консервативних медіа мусульманських країн 13. Ізраїльсько-палестинський конфлікт: медійний аспект 14. Публіцистика Фетхуллаха Ґюлена 15. Гюрріет (Hürriyet) як тип видання 16. Образ Саудівської Аравії та Ірану у західних медіа: порівняльний аналіз 17. Al Monitor про Близький Схід 18. Женьмінь жибао як тип видання 19. Др Жанґ Вейвей (Dr Zhang Weiwei): візія Китаю і світу 20. Китайська англомовна преса: візія Китаю і світу 21. Книга Лі Куан Ю «Із Третього світу в перший» 22. Публіцисти країн Глобального Півдня, які зазнали переслідувань на батьківщині (4-5 прикладів) 23. Індійська англомовна преса: візія Індії і світу 24. Публіцистика Махатми Ганді 25. Публіцистика Рабіндраната Тагора 26. Публіцистика Ґабріеля Ґарсії Маркеса 27. Публіцистика Марко Бенедетті 28. Теологія визволення в Латинській Америці 29. Україна крізь призму латиноамериканської преси 30. Візія країн Глобального Півдня в українських медіа
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)** *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 – 2	Тема 1. Вступ. Соціально-політичні особливості функціонування публіцистики у країнах Азії, Африки та Латинської Америки. Розвиток публіцистичної думки в країнах Африки Проблемна палітра країн Глобального Півдня з українського погляду. Африканські медіа: актуальність для України.	Лекція 2 год. Семінар 4 год	Райнерт, Ерік С. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними. Темпора, 2014. Dernbach B., Illg B. (2020). Journalism and Journalism Education in Developing Countries, Manipal Universal Press Endong, F. P. Deconstructing Images of the Global South Through Media Representations and Communication, IGI Global Iqani M., Resende F. (ed.) (2019). Media and the Global South: Narrative Territorialities, Cross-Cultural Currents, Routledge. Mutsvairo B., Bebawi S., Borges-Rey E. (ed.) (2019). Data Journalism in the Global South, Palgrave Macmillan. Salawu A., Toyosi O. (2017). Exploring Journalism Practice and Perception in Developing Countries, IGI Global. Thussu D. K., Burgh H. de, Shi A. China's Media Go Global, Routledge Tudoroiu Th., Kuteleva A. (2022), China in the Global South: Impact and Perceptions, Springer Varrall M. (2020). Behind the News: Inside China Global Television Network, Lowy Institute Zhang, Yanhui. Debt Crisis in the Third World. GRIN Verlag, 2005. Мандела, Нельсон. Довгий шлях до свободи : автобіографія, Наш Формат, 2015. Мельник, Юрій (2016). Підступи «китайського злодія» в Африці.	Опрацювати лекційний матеріал і рекомендовану лектором літературу. На основі розглянутих під час лекції наукових праць та власних спостережень виокреміть переваги та недоліки колонізації західними державами незахідних суспільств (у формі таблиці). Есей на тему «Небезпека єдиної історії» (на основі однойменного відеовиступу Чімаманди Нгозі Адічі). Прочитати африканський роман на вибір: Нгугі Ва Тхіого, «Пшеничне зерно»; Айі Квеі Арма, «Осколки»; Воле Шоїнка, «Інтерпретатори».	Друге заняття

			Листи до приятелів, 20 лип. http://lysty.net.ua/pidstupy-kytayskoho-zlodiya-v-afry/ Нкрума, Кваме (2014). Інтелігенція й інтелєктуали, Вперед, 6 лист. https://vpered.wordpress.com/2014/11/06/nkrumah-intelligentsia/ Нкрума, Кваме (2014). Інтелігенція й інтелєктуали, Вперед, 6 лист. https://vpered.wordpress.com/2014/11/06/nkrumah-intelligentsia/ Нкрума, Кваме (2014). Клясові характеристики й ідеології. Вперед, 24 лист. https://vpered.wordpress.com/2011/11/24/nkrumah-class-characteristics-and-ideologies/ Adebajo, Adekeye (2002). Building Peace in West Africa: Liberia, Sierra Leone, and Guinea-Bissau. Lynne Rienner Publishers. Adebajo, Adekeye (2013). Curse of Berlin: Africa After the Cold War. Oxford University Press. Adebajo, Adekeye (2012). The EU and Africa: From Eurafrique to Afro-Europa. Hurst Publishers. Adichie, Chimamanda Ngozi (2009). The danger of a single story. TEDGlobal. Available from: https://www.ted.com/talks/chimamanda_adichie_the_danger_ of_a _single_story?language=en Barber, Benjamin R (2010). Jihad Vs McWorld. Random House. Diaz-Szmidt R., Szupejko M. (red.) (2012). Kalejdoskop afrykański. Problematyka tożsamości w literaturach Afryki przełomu XX i XXI wieku. ASPRA-JR. Moyo, Dambisa (2009). Dead Aid: Why Aid Is Not Working and How There Is a Better Way for Africa. Moyo, Dambisa (2011). How the West Was Lost: Fifty Years of Economic Folly – And the Stark Choices that Lie Ahead. Moyo, Dambisa (2012). Winner Take All: China's Race for	Враження від роману викласти у есеї. (16 год.)	

			Resources and What It Means for the World. Wainaina, Binyavanga (2006). How to write about Africa. Granta, 19th January, https://granta.com/how-to-write-about-africa/		
3 – 4	Тема 2. Медіа та публіцистика мусульмансь кого світу. Медіа та публіцистика Ірану Українська проблематик а в медіа та публіцистиці мусульмансь кого світу. Російсько-український конфлікт крізь призму іранських медіа.	Лекція 2 год. Семінар 4 год	Мельник, Юрій (2016). Ісламська медіадержава Іраку та Сирії: сутність, механізм функціонування, перспективи. Потенціал слова. Міжнародні відносини і комунікація : стан і перспективи : колективна монографія. Варшава-Львів, С. 414–443. Юзусфай, Малала, Лем Крістіна (2016). Я – Малала. Історія незламної боротьби за право на освіту, Наш Формат. Said, Edward W (2001). *The Clash of Ignorance*. The Nation, Oct 22, Available from: https://www.thenation.com/article/clash-ignorance/ Bajoghli Narges, Moosavi Amir (2019). Debating the Iran-Iraq War in Contemporary Iran. Routledge Faris David M., Rahimi Babak (2015). Social Media in Iran: Politics and Society after 2009. State University of New York Press. Khomeini Ruhollah (2017). Islamic Government: Governance of the Jurist: Velayat-e Faqeeh. CreateSpace Independent Publishing Platform Mohammadi Majid (2021). Shi`a Islamist Regime's Propaganda Machine in Iran: Socio-politics of Censorship, Fake News, and State-run & -sponsored Art and Culture. Dan & Mo Publishers Sreberny Annabelle, Torfeh Massoumeh (2013). Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic. Bloomsbury Publishing	Розібрати техніку ведення інтерв'ю журналіста Аль-Джазіри Мегді Гассана на основі двох бесід. Перша, присвячена Україні, обов'язкова для всіх: **Natalia Narochnitskaya** Head to Head - Russia: Old foe or new ally? https://www.youtube.com/watch?v=U5GxjjZLvf8 Друга – на вибір: **Dr Zhang Weiwei** Chinese scholar Head to Head - Is democracy wrong for China? https://www.youtube.com/watch?v=F821Fe2_wBk **Viviane Reding**, the former vice president of the European Commission Europe: Is the Union over? http://www.aljazeera.com/programmes/headtohead/2014/11/europe-union-over-201411161310713 2919.html	Четвер те заняття

				Ram Madhav, National General Secretary of India's ruling BJP Head to Head - Is Modi's India flirting with fascism? https://www.youtube.com/watch?v=m1W-oXZ_31U **Michael T. Flynn,** former head of the US Defense Intelligence Head to Head - Who is to blame for the rise of ISIL? https://www.youtube.com/watch?v=-EghwCDNyiY **Norman Finkelstein,** публіцист Head to Head - Time to boycott Israel? https://www.youtube.com/watch?v=8YFfQnwuVLo **Abdallah al-Mouallimi,** Saudi ambassador to the UN What does Saudi Arabia want for Yemen and Syria? http://www.aljazeera.com/programmes/upfront/2016/03/saudi-arabia-yemen-syria-160325095734939.html **Khalid al Attiyah** Qatari Foreign Minister Who is Qatar backing in Syria?	

				https://www.youtube.com/watch?v=2g0QDgLIG0Y Огляд іранського медіаресурсу (Press TV або IRIB). Форма та тематика довільні. (18 год)	
5 – 6	Тема 3. Медіа та публіцистика Індії. Публіцистика Китаю. Публіцистика Північної Кореї Індійська публіцистична думка в історичній перспективі. Недемократична медійна філософія: теорія і практика (Китай, Північна Корея).	Лекція 2 год. Семінар 4 год	Aspinall Edward, Jeffrey Robin, Regan Anthony (2012). Diminishing Conflicts in Asia and the Pacific: Why Some Subside and Others Don't. Routledge Barclay Francis P., Boobalakrishnan N. (2021). Devi Sudeshna (2022). Media Discourse in Contemporary India: A Study of Television News. Routledge Jeffrey Robin, Sen Ronojoy (2015). Media at Work in China and India: Discovering and Dissecting Reddy, Kovuuri G. (2015). Handbook of Journalism and Media: India, Bharat, Hindustan. Vikas Publishing House Robin Jeffrey (2000). India's Newspaper Revolution: Capitalism, Technology and the Indian Language Press, 1977-1999. Palgrave Macmillan Barclay Francis Philip (Editor), Boobalakrishnan N. (2022). Social Media in India: Regulatory Needs, Issues and Challenges. SAGE Publishing India Лі, Кван Ю (2016). Із третього світу в перший. Історія Сингапуру: 1965-2000, Наш Формат. Hemelryk Stephanie Donald, Hong Yin, Keane Michael (2014). Media in China: Consumption, Content and Crisis. Routledge Xue Ke, Yu Mingyang (2017). New Media and Chinese Society. Springer Repnikova Maria (2017). Media Politics in China: Improvising	Огляд індійського медіаресурсу. Форма та тематика довільні. Огляд індійського або китайського медіаресурсу. Форма та тематика довільні. (16 год.)	Шосте заняття

			Power under Authoritarianism. Cambridge University Press Xie Baohui (2014). Media Transparency in China: Rethinking Rhetoric and Reality. Lexington Books Shirk Susan L. (2010). Changing Media, Changing China. Oxford University Press		
7 – 8	Тема 4. Латиноамериканська публіцистика про ключові світові проблеми. Російська інформаційна активність у країнах Глобального Півдня Медіа та публіцистика Латинської Америки. Російські медіа та російські впливи у країнах Азії, Африки та Південної Америки	Лекція 2 год. Семінар 4 год	Де Сото Е. (2009). Загадка капіталу. Чому капіталізм перемагає лише на Заході і ніде більше. Маркес, Ґабріель Ґарсіа, Самотність Латинської Америки (Нобелівська лекція виголошена 1982 року), доступно з: goo.gl/etjnXt. Bergoglio, Jorge (2011). Nosotros como ciudadanos, nosotros como pueblo: hacia un bicentenario en justicia y solidaridad, Editorial Claretiana. Bergoglio, Jorge (2015). Praise Be To You – Laudato Si'; On Care for Our Common Home, Ignatius Press. Lugo Jairo (2008).The Media in Latin America. McGraw-Hill Education Pertierra Anna Cristina, Salazar Juan Francisco (2019). Media Cultures in Latin America: Key Concepts and New Debates. Routledge Мельник Юрій (2020). Латиноамериканська преса про ситуацію в Україні у 2014–2019 рр.: межі дискусії. Вісник Львівського університету. Сер. журн., Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, Вип. 48, С. 238–248. Мельник Юрій (2020). Українське питання у дзеркалі аргентинської преси (на прикладі Clarín, La Nación та Infobae). Вісник Львівського університету. Сер. журн., Львів : Видавничий центр	Огляд латиноамериканського медіаресурсу. Форма та тематика довільні. Медійний огляд російських впливів у країнах Глобального Півдня (країна на вибір) (16 год.)	Восьме заняття

			ЛНУ ім. Івана Франка, Вип. 49, С. 224–236. Bolt Paul J., Cross Sharyl N. (2018). China, Russia, and Twenty-First Century Global Geopolitics. Oxford University Press. Helmus Todd C. et al. (2018). Russian Social Media Influence: Understanding Russian Propaganda in Eastern Europe. Rand Corporation Holger Mölder, Vladimir Sazonov, Archil Chochia, Tanel Kerikmäe (2021). The Russian Federation in Global Knowledge Warfare. Springer Nature Munasinghe Sandun (2022). *The World Needs to Pay Attention to Russia's Growing Influence in Africa*, Time, April 4. Yablokov Ilya, Chatterje-Doody Precious N. (2021). Russia Today and Conspiracy Theories: People, Power and Politics on RT. Routledge		

Підготував доц. Ю. І. Мельник